

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ЛОКУСУ КОНТРОЛЮ ТА КОПІНГ-СТРАТЕГІЙ У ЛЮДЕЙ, ЯКІ ПРИЙМАЮТЬ АКТИВНУ УЧАСТЬ В ІГРАХ «КЛУБУ ВЕСЕЛИХ І КМІТЛИВИХ» (КВК)

Актуальність дослідження полягає у вивченні стратегій подолання життєвих перешкод та виявленні захисних механізмів у людей, які приймають активну участь в іграх КВК. У дослідженні приймало участь 30 людей, що грають у КВК. Були використані наступні методики: «Виявлення мотивації досягнення успіху» та «Виявлення мотивації уникання невдач» Т.Елєрса, для вивчення мотиваційного компоненту поведінкових стратегій КВК-шників; «Локус-контролю» Дж. Роттера спрямована на дослідження локалізації контролю волевого зусилля; «Індекс життєвого стилю» та «Індикатор копінг-стратегій» які діагностують особливості захисних механізмів та копінг-стратегій людини для подолання стресових ситуацій.

За результатами дослідження, вибірка переважно має інтернальний локус контролю. Також, особливістю людей які грають в КВК є переважна мотивація на уникнення невдач, а тому вони скоріше нададуть перевагу малому або, навпаки, надмірно великому ризику, де невдача не загрожує їх престижу. Найчастіше КВК-шники обирають дві копінг-стратегії для ефективного вирішення проблем: пошук соціальної підтримки та уникання проблем, що вказує на пошук підтримки від навколишнього середовища (глядачів) та уникання контакту з навколишньою дійсністю, ховаючись за допомогою сценічного образу від проблем з використанням гумору. Найчастіше використовують такі захисні механізми: пригнічення, регресія, реактивне утворення і проєкція.

Було встановлено прямий кореляційний зв'язок між інтернальністю та мотивацією до уникання невдач ($r=0,182$), та зворотній зв'язок із мотивацією досягнення успіху ($r=-0,115$). Тобто, інтернальний локус контролю робить людей спрямованими до мотивації уникання невдач. Пряма кореляція інтернальності із такими захисними механізмами: пригнічення ($r=0,258$), регресія ($r=0,94$), реактивне утворення ($r=0,165$) та проєкція ($r=0,92$). Тобто, чим вища інтернальність, тим частіше використовуються саме ці механізми захисту, а тому при стресовій ситуації КВК-шники вважають за краще негативний фактор витіснити із своєї свідомості, негативні якості для себе перетворюють на позитивні та приписуються іншим (наприклад, сценічному образу).

Отже, гумористична спрямованість формує позитивне сприйняття світу та гумористичний соціальний захист, що дозволяє адаптивно для нервової системи долати стресові ситуації.

Науковий керівник – Хімченко Н.С., вкл.